

padnutí oné má i za odpadnutí této, což je mylné, rozšiřujíc účinek mnohem dále, než kam sahá příčina. Relace 1 Kč — 85 pf. byla jen formulkou pro přepočítání mzdové sazby, v Kč vyjádřené, nikoli ale mzdovou sazbou samou, vždyť udává jen, za kolik se má jednotka čítat, nikoli ale, kolik jednotek dělník obdržeti má. Ale i kdyby, ač to připustiti nelze, za to se míti musilo, že i se sazby sešlo a že tedy vyšetřiti jest mzdu přiměřenou, jest odvolací soud opět na omylu, máje za to, že se tu musí přihlížeti k tomu, že žalobce bydlí v Sasku a přiměřenost že se musí posuzovati dle tamních drahotných poměrů, neboť § 1152 obč. zák. pod přiměřeností mzdy myslí přiměřenost její ku práci, jak z předchozího §u 1151 zřetelně plyne, myslí tedy měřítko objektivní, věcné, a odhlíží naprosto ode všech poměrů osobních, momentů subjektivních, jež jsou u každého dělníka jiné. Takto však dojde se, jak již prvý soudce správně usoudil, opět k sazbám tarifním, neboť, jsou-li přiměřeny pro dělníky bydlící v Čechách, jsou přiměřeny i pro žalobce bydlícího sice přes hranici v Sasku, ale pracujícího v témž závodě jako oni.

Čís. 2146.

Působnost rozhodčího soudu, jemuž dle stanov spolku náleží rozhodovati o všech záležitostech z poměru spolkového, jest obmezena na poměry ze vzájemného vztahu spolku a jeho členstva, jak upraven jest stanovami, a nelze ji rozšiřovati na ryze obchodní vztahy ku členům (na př. na nákup zboží pro členy).

(Rozh. ze dne 9. ledna 1923, R I 1497/22.)

Odbor spolku čs. textilních průmyslníků v Č. sprostředkoval v cizině pro své členstvo nákup bavlny, dal ji v tuzemských přádelnách seprísti a dodával ji pak svým členům. Když jeden z nich kupní ceny za takto dodanou přízi nezaplatil, domáhal se jí odbor spolku žalobou, proti níž žalovaný mimo jiné namítl nepřipustnost pořadu práva, ježto dle čl. 14 stanov žalujícího odboru spolku ve sporech z poměru spolkového rozhoduje smírčí soud. Soud prvé stolice námitku nepřipustnosti pořadu práva zamítl. Důvody: Soud dospěl ku přesvědčení, že tento spor není sporem z poměru spolkového. Bylo hlavně uvážiti znění článku 2. stanov, kdež jest vytčen účel spolku; dle tohoto článku jest účelem spolku sesilovat výrobní a prodejní schopnosti a hájiti zájmy průmyslu textilního a podporovati vznik nových odvětví tohoto průmyslu; o podpoře a hmotných výhodách a obchodech členů spolku samých není zmínky. Článek třetí stanov vypočítává, kterak se spolek snaží tohoto cíle dosíci, a zase se nezmiňuje o výhodách a nákupu neb objednávkách zboží pro členy a podobné, naopak v bodu b) vytyčuje, že spolek bude opatřovati pro své členy pouze nové vzory, tedy nikoliv zboží. Opatřil-li tudíž spolek pro své členy zboží (bavlnu) a přízi pak svým členům a tudíž také žalovanému dodal, není to činnost spolková vlastní a vnitřní, nýbrž činnost čistě obchodní, která s vlastními záležitostmi spolku nemá ničeho společného. Ostatně sám žalovaný ve svých námitkách výslovně

připouští a udává, že opatřování surovin nenáleží vůbec k úkolům žalujícího spolku. Tento spor jest tudíž sporem z poměru soukromoprávního, zakládajícího se na smlouvě zvláštní, mimospolkové, a nelze takový poměr rozhodnouti smírčím soudem. Re k u r s n í s o u d vyhověl námitce nepřipustnosti pořadu práva a odmítl žalobu. D ů v o d y: Dle čl. 2. stanov odboru spolku čsl. průmyslníků textilních v Č. je jeho účelem mimo jiné, sesilovati výrobní a textilní schopnosti průmyslu textilního a vůbec hájiti společným postupem zájmy jeho v Č. a okolí. Dle obsahu žaloby, jenž po této stránce nebyl žalovaným co do správnosti popřen, sprostředkoval žalobce asi před 2 roky v době největšího nedostatku bavlny pro své členstvo nákup bavlny v cizině, dal ji v tuzemských přádelnách seprísti a dodával pak přízi svým členům. Bylo by příliš úzkým výkladem čl. 2. stanov, kdyby pod jeho ustanovení neměla býti zařazena žalobcova činnost, právě uvedená, která přece má především ráz činnosti, mající za účel, sesiliti výrobní a prodejní schopnost a tím hájiti společným postupem zájmy textilního průmyslu, a nesporně spadá pod podnikání, jež směřuje k prospěchu českého průmyslu textilního, jak jest uvedeno v čl. 3. f) stanov. Vzhledem k tomuto stanovisku nelze souhlasiti s názorem napadeného usnesení, že šlo v tomto případě o činnost čistě obchodní, nýbrž dlužno se přikloniti k vývodům stížnosti, že jde o záležitost spolkovou, tudíž o spor z poměru spolkového, jehož rozhodnutí je dle čl. 14 stanov vyhrazeno smírčímu soudu.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D u v o d y:

Především nutno zdurazniti, že žalovaný uplatňoval proti žalobě, vznesené naň u okresního soudu v Č., nepřislušnost soudu a nepřipustnost pořadu práva. Z celého přednesu jeho je však patrné, že vytýkal toliko nepřislušnost řádných soudu, dovolavaje se toho, že podle čl. 14 stanov žalujícího spolku spory z poměru spolkového rozhoduje rozhodčí soud, tedy mimořádný soud. Hledí-li se k této jediné žalobcem vznesené námitce, dlužno řešiti jen otázku, zda je v tomto případě příslušným k jednání a rozhodování soud rozhodčí a proto vyloučen pořad práva před řádnými soudy, či zda přísluší jednání a rozhodování o žalobě soudům řádným. Spolkový soud rozhodčí vyřizuje dle stanov spory, vcházející z poměru spolkového, t. j. ze vzájemného vztahu spolku a jeho členu, jak upraven jest stanovami. Že pak v tomto případě nejde o takový spor z poměru spolkového, v podstatě správně vyložil soud první stolice. Opačný názor rekursního soudu nemůže obstát, uváží-li se, že dle přednesu žalující strany jde o prostý nárok z kupní smlouvy, tedy z právního jednání, po případě z mandátu, které není záležitostí ryze spolkovou.

Čís. 2147.

Ustanovení Šu 1170 a) obč. zák. týče se nejen obsahu a rozsahu, nýbrž i ocenění rozpočtených prací.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1923, Rv I 313 22.)